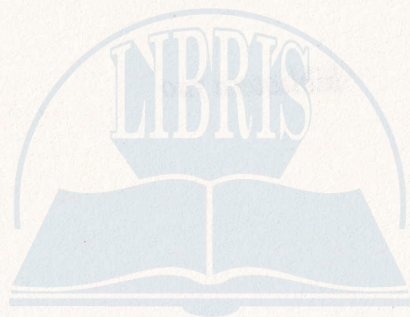

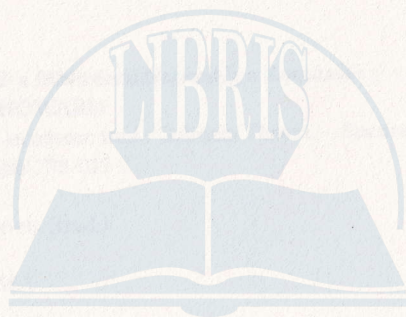

HOWARD JACOBSON

J

editura rao

POVAȚĂ

Lupul și tarantula¹

Un lup sur intră în vorbă cu o tarantulă.

– Mie-mi place să hăituiesc vânatul, zise lupul sur.

– Mie, în schimb, replică tarantula, îmi place să stau aici și să aștept victima să-mi cadă-n plasă.

– Nu suferi de singurătate? o-ntrebă lupul.

– Mai degrabă te-aș întreba eu, i-o întoarse tarantula, cum de nu ți se face lehamite să-ți tot cari nevasta și copiii după tine, la vânat?

– Eu sunt un familist convins. Și, în plus, unde-s mulți, puterea crește.

Tarantula luă o scurtă pauză pentru a nimici o maimuțică aflată în trecere, apoi îi spuse lupului că, în pofida ajutorului primit de acesta, nu crede că e un vânat la fel de bun ca ea. Atunci lupul îi propuse să facă un rămășag, tot vânatul pe o săptămână drept dovadă că o poate întrece pe tarantulă. După care, revenind în bârlogul său, își informă nevasta și copiii despre pariu.

– Îmi ești datoare! îi zise tarantulei, când se întâlniră apoi.

– Și, mă rog, ce dovadă ai?

– Mă așteptam să n-ai încredere în mine, dar, dacă nu-i așa, du-te și scotocește singură pădurea!

¹ Păianjen de pământ, de talie mare, veninos, cu patru ochi mari și nume-roși ochi mai mici, răspândit în regiunile meridionale (n.tr.)

Tarantula făcu întocmai și descoperi că nu mai rămăsese nici urmă din toate animalele vânat de obicei de lup.

– Ei bine, sunt impresionată de eficiența ta, zise ea, dar nu pot să nu mă-ntreb ce vei mai mânca de-acum încolo.

Auzind asta, lupul sur se puse pe bocit.

– A trebuit s-o mănânc pe nevastă-mea, recunosc el. Și, săptămâna viitoare, vin la rând copiii mei.

– Și după aia?

– După aia? După aia nu voi mai avea de ales, mă voi mânca pe mine însumi.

Morala: Lasă întotdeauna ceva în farfurie.

PARTEA ÎNTÂI

UNU

Marele „dacă”

i

Niciunuia din ei doi nu-i pria dimineața.

– Hai c-o luăm de la capăt! își zise exasperată Ailinn Solomons, lăsându-și picioarele jos din pat și studiindu-le.

Chiar și înainte de insulta lui Kevern, îi displicuseră profund. Glezne groase. Degete pătrătoase ca niște scarabei, toate de aceeași lungime, zece degete mari. I-ar fi plăcut să fie în formă de nai, frumos gradate, muzicale, o ispită pentru un zeu al pădurii să-și lipească buzele de ele. Le lăsă să alunece în interiorul papucilor, apoi le scoase afară din nou. Dacă mai era posibil, papucii le făceau să arate încă și mai rău. Picioare de *hausfrau*¹. Aceleași veșnic lipsite de grație picioare care o purtasera dintotdeauna prin aceeași veșnică, lipsită de grație viață. Nu-i de mirare, o fulgeră un gând... fără însă a reuși să-l ducă până la capăt. Ce nu era de mirare?

În realitate, nu era atât de mult vorba despre aceeași „veșnică viață”, cât despre unghiul din care o privea ea. Obiectiv vorbind – fiind conștientă, în același timp, că obiectivitatea nu era ceva la îndemâna ei –, putea spune că trăia aventuros. Se mutase recent într-o casă nouă. Alături de un prieten nou. Într-un sat necunoscut.

¹ Casnică, gospodină (lb. germ.)

În vederea schimbării se înzestraseră cu o garderobă nouă. Ochelari de soare noi. O poșetă nouă. Vopsea de unghii nouă. Chiar și papucii erau noi. Casa, deși nouă pentru ea, nu era de fapt nouă deloc. Părea că-i dau târcoale niște duhuri, pe care Ailinn avea propriile motive să le găsească dezagreabile, de parcă un abate în dizgrație sau un preot persecutat – un pastor mult prea auster pentru propria congregație sau unul prea senzual – s-ar fi refugiat acolo, uitând de ce se ascundea. Casa de piatră stătea cufundată de secole în propriul teren mlăștinos, într-o vale umedă, cu iz de usturoi sălbatic și de orz umed. Nicio rază de speranță și nicio undă de deziluzie nu-și croiau drum prin ferestrele ei mici și joase, atât de departe pe fundul văii. În cel mai bun caz, puteai spune că amână orice așteptări. Cei care locuiseră aici înaintea ei trăiseră, probabil, într-o stare vegetativă, fără să fie nici fericiți, nici nefericiți. Dar, deși o speriau asemenea asocieri, era totuși un pas înainte față de cubul pestriț din beton unde crescuse ea, cu vederea – care nu putea fi denumită vedere – spre un estuar năpădit de aluviuni, cu un flux nordic, plumburiu, venind nu se știe de unde și ducându-se nu se știe unde, în compania părinților ei cărora le sărea repede țăndăra și care, de fapt, nici nu erau părinții ei.

Și – și – în viața ei intrase un nou bărbat. Un bărbat care îi insultase picioarele.

Adevărat, nici el nu era vreun zeu al pădurii și, de-ar fi fost, tot nu i-ar fi pupat picioarele – dar asta nu era o consolare după ce, probabil, îl pierduse. Reprezentase – ar fi reprezentat – o promisiune.

Cât despre rest – inclusiv noul ei prieten, care era cu mult mai în vârstă decât ea, mai degrabă un tutore (ciudat modul în care atrăgea tutorii) –, o izbea ideea rolului ocazional pe care-l jucau în viața ei, ca niște mobile mutate din loc în loc și nimic mai mult. Din orice alt punct de vedere, ea continua să fie aceeași persoană. Și în asta consta cruzimea unei schimbări superficiale: etala ceea ce nu putea fi niciodată schimbat. Mai bine ar fi rămas pe loc și ar fi așteptat.

Atâta timp cât aștepti ceva, nu poți fi dezamăgit. „Când totul era în suspans, mă simțeam în regulă“, o mai fulgeră un gând. Dar nici asta nu era adevărat. Nu fusese niciodată în regulă.

Periodic, inima i-o lua la goană. Aritmie, denumire folosită de doctor. „Nimic îngrijorător“, îi spusese el, când primise rezultatele investigațiilor medicale. Ea răsese. Sigur că n-avea niciun motiv de îngrijorare. Viața nu merita să-și facă griji. În locul de unde venea ea, oamenii spuneau că inima ți se zbate când o persoană iubită moare.

– Dar ce se-ntâmplă dacă nu iubești pe nimeni? o întrebase pe maică-sa adoptivă.

– Atunci e o comemorare a dispariției cuiva iubit într-o viață anterioară, îi replicase femeia mai în vârstă.

De parcă n-ar fi fost și așa destul de morbidă, era nevoie să audă și o asemenea prostie.

Nu își cunoscuse adevărații părinți și avea puține amintiri dinainte de a fi fost săltată din orfelinat, ca o portocală, de către părinții vitregi, într-un mod atât de diferit față de cum credea ea că ar fi trebuit să fie tratată o copilă. În prezent, indiferent de ce putea sau nu să-și amintească, se simțea mai în vârstă decât cei douăzeci și cinci de ani ai săi. Și dac-ar fi avut douăzeci și cinci de sute de ani? Sau douăzeci și cinci de mii? „Haide, Ailinn, mai lasă exagerările!“, obișnuiau s-o mustre oamenii. (Douăzeci și cinci de mii de ani?) Însă nu ea exagera, ci ei, cei cărora le plăcea să mai taie din numere. În cap îi răsuna mereu un ecou. Dacă se concentra mult și bine, era convinsă că aude gheața groasă trosnind sub tropăitul mamuților lănoși, venind în goană tocmai din Asia Centrală. Poate că toți – chiar și abreviatorii și prescurtătorii de meserie – ar fi putut să simtă ce simțea ea, dar le era jenă s-o recunoască. Dacă, nu cumva, copilăria lor petrecută în compania unor părinți adevărați nu le umpluse mintea cu senzații mai urgente și, ei da, mai triviale. Nașterea nu e decât somn și uitare – cine oare a zis asta?

Ha! – vasăzică uitase.

Era un lucru bun că nu prea puteai găsi cărți de istorie, ca și faptul că jurnalele personale erau bine dosite sau distruse și că bibliotecile ridicau tot felul de obstacole în calea cercetării; în caz contrar, ea s-ar fi hotărât probabil să cotrobăie prin ele ca să-și recupereze viața, ducându-se înapoi în trecut. Inima îi flutura agitată numai la gândul că ar fi avut astfel ocazia să descopere cine era cu adevărat.

Un limax bălos își făcu apariția de sub patul ei, lăsând în urmă o dără ca de albuș de ou. Își mobiliză întreaga voință să nu-l strivească sub talpa ei goală și urâtă.

Înainte de a încerca să-și scoată nasul afară din căsuță, în acea dimineață, Kevern „Coco” Cohen dădu mai tare volumul televizorului, își turnă o ceașcă de ceai, atent, când o plasa neglijent pe masa din hol, să-și controleze de două ori telefonul mobil, ca să fie sigur că e deschis și are flash-ul pornit. Un aparat cu scop utilitar, care-i permitea să dea și să primească numai apeluri la nivel local – toate celelalte forme de comunicații electronice fiind interzise după CEEA CE SE ÎNTÂMPLASE, DACĂ SE ÎNTÂMPLASE, la a cărei răspândire rapidă se credea că-și adusese contribuția și mass-media ce propaga violența. În așteptarea unui apel, aparatul afișa un flash de un galben ca de malarie pentru ca, apoi, să apară unul de un purpuriu strălucitor. Însă mobilul suna destul de rar. Îl depuse și pe acesta pe masa din hol. Apoi boți sub călcâi covorașul chinezesc de mătase din hol – o moștenire prețioasă.

Nu intenționase ca actul să fie comemorativ, dar îi amintea adesea de o noapte luminată crud de lună, cu mai mulți ani în urmă, când, după o zi tensionată nu se știe din ce cauză – poate lipsa de bani sau o boală sau vești pe care tânărul Kevern le interpretase ca fiind deosebit de rele –, sardonichul său tată, care scârțâia din toate încheieturile, dăduse un șut covorașului, își săltase poala halatului

de casă din brocart și se pusese pe țopăit, săltându-și brațele și picioarele la unison, asemenea unei păpuși scheletice trase de sfori. Nu știa că fiul său îl privea de pe scară.

Kevern se trăsese înapoi, în întunericul ce învăluia partea aceea de casă. Contopit cu el. Era prea speriat ca să spună ceva. Tatăl lui nu era amator de dans. Rămase acolo tablou, simțind acel zumzet cauzat de toate spaimele care-i bântuiau pe ocupanții casei – putea percepe, în dormitorul de dedesubt, somnul tulburat al părinților, prin scândurile podelei de sub pat –, iar acum, agitația stârnită de propria groază îl dădu de gol.

– Sammy Davis Junior, îi explicase tatăl, stânjenit, când dăduse cu ochii de el.

Vocea îi era răgușită și uscată, hârâitoare din cauza unor plămâni ruinați. Pentru că avea un accent pe care chiar și Kevern îl găsea ciudat, de parcă n-ar fi ascultat niciodată cum vorbeau oamenii din Port Reuben, lăsa cuvintele să se rostogolească afară cu multă reticență. Obişnuia să-și lipească două degete peste gură ca un vagabond sugând un muc de țigară găsit într-un coș de gunoi. Întotdeauna făcea așa, ca să estompeze sunetul literei *j* înainte de a i se strecura afară, printre buze.

Băiatul nu înțelegea prea bine. Sammy Davis Junior? Și el își strângea buzele cu religiozitate în prezența tatălui său – și, deseori, chiar și când acesta nu era prin preajmă – atunci când un cuvânt începea cu litera *j*. Nu știa de ce. Începuse ca un joc pe când era copil. După cum aflase, tatăl său se jucase la fel cu propriul tată. Rostești un cuvânt care începe cu *j* fără să-ți amintești să-ți lipești două degete peste gură și te va costa un penny. Nu i se păruse prea distractiv nici atunci și nici acum. Știa ce se aștepta de la el, dar asta era tot. Însă de ce taică-său susținea că e Sammy Davis Junior, oricine ar fi fost acest Sammy Davis Junior?